

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Maj 1879, kl. 7 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om
ändringar i Kongl. Förordningarne den 26 April 1861
angående en allmän hypoteksbank samt angående de
allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande
och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända.*

Sedan Kongl. Maj:ts den 31 sistlidne Januari till Riksdagen aflåtna proposition (N:o 25), om ändringar i Kongl. förordningarne den 26 April 1861 angående en allmän hypoteksbank samt angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, blifvit till Banko-Utskottets behandling remitterad, samt Banko-Utskottet för ärendets handläggning begärt sammanträde med Stats-Utskottet, och deputerade från begge Utskotten blifvit i enlighet med 47 § Riksdagsordningen utsedde, har det sålunda sammansatta Utskottet tagit denna fråga under öfvervägande och får härmed derom afgifva yttrande.

Af den Kongl. propositionen inhemtas, att delegarne i allmänna hypoteksbanken för sin del beslutat ändringar dels i § 17 af Kongl. förordningen angående en allmän hypoteksbank för riket den 26 April 1861, sådan nämnda paragraf lyder enligt Kongl. kungörelsen den 5 Oktober 1866, dels och i § 22 af Kongl. förordningen angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och fram-

tida verksamhet skola till efterättelse lända, den 26 April 1861, sist nämnda stadgande sådant det genom Kongl. kungörelsen den 29 Maj 1874 är vorde bestämdt. Allmänna hypoteksbankens styrelse hade sedermera, enligt delegarnes uppdrag, hos Kongl. Maj:t anhållit om fastställelse å de sålunda ifrågasatta ändringarne.

Dessa ändringar åsyftade hufvudsakligen, att den hypoteksbankens reservfond, som enligt ofvan nämnda § 17 bildas af det överskott, som uppstår å förvaltningsbidragen från de särskilda hypoteksförenigarne, skulle från det nu bestämda beloppet, 500,000 kronor, förhöjas till 1,500,000 kronor utöfver det värde, hvartill hypoteksbankens fastighet vore bokförd. Tillika hade föreslagits: att, då besparingarne komme att öfverstiga sist berörda belopp, överskottet vid hvarje års bokslut skulle i räkning tillgodoföras hypoteksförenigarne i mån af sammanlagda beloppet af de förvaltningsbidrag, hvarje förening till banken erlagt; samt att, när reservfonden uppgått till det bestämda beloppet, förvaltningsbidrag icke vidare skulle erläggas i annat fall, än då bankens för ändamålet afsedda inkomster under något år befunnits vara dertill otillräckliga; i hvilken händelse föreningarne, enligt förslaget, skulle vara skyldiga att fylla bristen i förhållande till hvarje förenings då befintliga skuld till banken. Nu gällande bestämmelser innehöllo i sist omförmälda hänseenden, att överskottet skulle tillgodoföras föreningarne i mån af de amorteringslån, hvarje förening från banken erhållit; samt att möjligen uppkommande brist skulle af föreningarne fyllas genom förhöjdt förvaltningsbidrag i förhållande till hvarderas lånebelopp.

Då förhöjningen i reservfonden påkallades af hypoteksbankens utvidgade verksamhet, och reservfonden, derest bankens fasta egendom deri inginge, förlorade den för en dylik fond väsentliga egenskapen att vid behof vara lätt disponibel, samt de i öfrigt ifrågasatta förändringarne jemväl förtjenade afseende, hade Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för dess del bifalla, att 17 § i Kongl. förordningen den 26 April 1861 angående en allmän hypoteksbank för riket, sådan densamma löde enligt Kongl. kungörelsen den 5 Oktober 1866, samt 22 § af Kongl. förordningen den 26 April 1861 angående de allmänna grunder, som vid hypoteksförenings bildande och framtida verksamhet skulle till efterättelse lända, sådan denna paragraf löde enligt Kongl. kungörelsen den 29 Maj 1874, måtte erhålla följande ändrade lydelse, nemligen:

(Nuvarande lydelse:)

(Af Kongl. Maj:t föreslagen lydelse.)

§ 17.

Af den vinst, som från Hypoteksbankens rörelse kan uppkomma, skall bildas en reservfond, och ingen utdelning af denna vinst få ega rum förr än reservfonden uppgått till ett belopp, stort Femhundratusen Riksdaler Riksmynt. Då vinsten öfverstiger detta belopp, skall öfverskottet vid hvarje års bokslut tillgodoföras de i Hypoteksbanken delaktiga föreningarna, i mån af de amorteringslån, hvar och en förening från banken erhållit.

§ 17.

Af det öfverskott, som å förvaltningsbidraget från hypoteksföreningarna kan uppstå, skall bildas en reservfond och ingen återbetalning till föreningarna af dessa medel ega rum förr än reservfonden uppgått till en million femhundratusen riksdaler riksmynt utöfver det värde, hvartill hypoteksbankens fastighet är bokförd. Då besparingarna öfverstiga nämnda belopp, skall öfverskottet vid hvarje års bokslut i räkning tillgodoföras de i hypoteksbanken delaktiga föreningarna i mån af sammanlagda beloppet af de förvaltningsbidrag, hvar och en förening till banken erlagt. När reservfonden uppgår till ofvan nämnda summa, erläggas icke bidrag till hypoteksbankens förvaltningskostnader i annat fall, än att bankens för ändamålet afsedda inkomster under något år ej dertill varit tillräckliga.

§ 22.

Af det förvaltningskostnadsbidrag, som, enligt § 13, låntagande delegare i Hypoteksförening bör till föreningen erlägga, skall till Hypoteksbanken, för bestridande af dess förvaltningskostnader, årligen inbetalas af hvarje Hypoteksförening, som i banken undfått lån, en sextondeleds procent, beräknad på det lånebelopp, föreningen från banken erhållit.

§ 22.

Af det förvaltningskostnadsbidrag, som, enligt § 13, låntagande delegare i hypoteksförening bör till föreningen erlägga, skall till hypoteksbanken för bestridande af dess förvaltningskostnader, årligen inbetalas af hvarje hypoteksförening, som i banken undfått lån, en sextondeleds procent, beräknad på det lånebelopp, föreningen från banken erhållit; men när hypoteks-

Skulle Hypoteksbankens förvaltningskostnader något år icke kunna genom detta bidrag och öfriga, för andra ändamål ej afsedda, tillgångar betäckas, åligge det samtliga i Banken delegande Hypoteksföreningar att, i förhållande till hvarderas lånebelopp, genom förhöjt förvaltningsbidrag fylla bristen.

bankens reservfond uppgår till en million femhundra tusen riksdaler utöfver det belopp, hvartill bankens fastighet finnes bokförd, erlägges icke till banken förvaltningskostnadsbidrag, utom för den händelse, att något år bankens förvaltningskostnad icke genom dertill afsedda tillgångar betäckes, i hvilket fall det åligger samtliga i banken delegande föreningar att, i förhållande till hvarderas då befintliga skuld till banken, fylla bristen.

Utskottet, som af handlingarne i ärendet inhemtat, att allmänna hypoteksbankens delegare vid två särskilda allmänna sammankomster för sin del beslutat de här ofvan angifna, af Kongl. Maj:t nu föreslagna ändringar i ofvanberörda stadganden, har ej funnit något att mot bifall till dessa ändringsförslag erinra, utan hemställer,

att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvan omförmälda nådiga proposition föreslagit.

Stockholm den 12 Maj 1879.

På Sammansatta Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.